

Mustafa Ruhi Şirin

Kitaplar Uçurtmaya mı Benzer Gökyüzüne mi?

Çocuklarla Şiirli Okuma Kültürü Yolculuğu

58. Kütüphane Haftası

-28 Mart-3 Nisan 2022-

Beykoz Kemalettin Tuğcu İlçe Halk Kütüphanesi

29 Mart 2022, 10.30-12.00

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI
İSTANBUL & KÜÇÜK VE YERLİ MÜHÜRÜ

Çocuk Edebiyatı Okulu
Okuma Kültürü Broşürü Dizisi: 29
Mart 2022

Kitaplar Uçurtmaya mı Benzer Gökyüzüne mi?

-Çocuklarla Şiirli Okuma Kültürü Yolculuğu-

Hazırlayan
Mustafa Ruhi Şirin

Tasarım
Salih Pulcu

Açıklama:

Kitaplar Uçurtmaya mı Benzer Gökyüzüne mi? Şiir Seçkisi

58. Kütüphane Haftasında Beykoz Kemalettin Tuğcu İlçe Halk Kütüphanesi'nde 9-13 yaş grubu çocuklarımızla gerçekleşecek Çocuklarla Şiirli Okuma Kültürü Buluşmasında okunmak için hazırlanmıştır; aramızdan ayrılmış şairleri selamlıyor, yaşayan şairlerimize teşekkür ediyoruz.

Çocuk Vakfı

Zafer Sokağı No:17 PK 34371 Nişantaşı/ İstanbul
0 212 240 41 96 – 240 23 83
www.cocukvakfi.org.tr
cocukvedebiyatiokulu@cocukvakfi.org.tr

 cocukvakfi

 cocukvakfi

 cocuk.vakfi

 cocukvakfi

Kemalettin TUĞCU

(27 Aralık 1902-18 Ekim 1996)

Aramızdan ayrılışının 26. yıl dönümünde çocuklara okumayı sevdirmiş çocuk kitapları yazarımız Kemalettin Tuğcu'ya 58. Kütüphane Haftasında saygı ile...

Mustafa Ruhi Şirin

Çocuk Vakfı Başkanı

İÇİNDEKİLER

Yılın Türküsü/ Fazıl Hüsnü Dağlarca	7
Harflerin Canı Sıkılınca/ Çiğdem Sezer	8
Alfabem Gül Kokulu/ Gökhan Akçiçek	9
Uykunun Alfabesi: Aa/ Haydar Ergülen	10
Okumazsam/ Okursam/Kitap/ Mavisel Yener	11
Biz Okuruz/ Ayla Çınaroğlu	12
Bizim Ev/ Mehmet Atillâ	13
Bebek/ Şükrü Enis Regü	14
Bebek/ Necati Cumalı	15
Keyif/ Refik Durbaş	16
Büyükler ve Çocuk Kitapları/ Yalvaç Ural	17
Hak/ Bilgin Adalı	18
Küçük Boyacı/ Ahmet Günbaş	19
Karanlıkta Kalmak/ Sennur Sezer	20
Kitaplarımız/ Fazıl Hüsnü Dağlarca	21
Kitap/ Aziz Sivashoğlu	22
Kitabı Sevince/ Bestami Yazgan	23
En Sadık Dost/ Nazmi Ağıl	24

Kara Kitap/ Hasan Akay	26
Elif'in Kitabı/ Ayşegül Sözen Dağ	27
Kitap Sevgisi/ Abdülkadir Budak	28
Kitap/ Melisa Gürpınar	29
Kitaplarım/ İsmail Karakurt	30
Kitaplar/ Ahmet Efe	31
Kitap/ Zeynep Beksaç	32
Kitaplarım Olmasa/ Hasan Lâtif Sarıyüce	33
Diyalog (!)/ Adil İzci	34
Daha Uzaklara Götüren/ Mustafa Ruhi Şirin	35
Kütüphanedeki Kitaplar/ Hasan Demir	36
Gökyüzünde Bir Kütüphane Var/ Cahit Ökmen	38
Kitap Okuma Saati/ Betül Tarıman	40
Bilgiye Dönüşmek İstemiyorum/ Mevlâna İdris	41
Dönüş/ Necati Zekeriya	43

YILIN TÜRKÜSÜ

-Harfleri tanıyın çocuklar
Türkü söyler gibi ağızınızla siz
Bir bölümü sesli bu çizgilerin
Bir bölümü sessiz

Sesliler ses verendir
Sessizler ses olan
Alamadı mı
Söylenemez okunamaz kalan

8 tanedir seslilerimiz
Yarısı kalın yarısı ince
Kalın ya da ince seslendirirler
Sessizlerin yanlarına gelince

A I O U
Kasırgaya boraya benzer
E İ Ö Ü
Yaz gecesindeki aya benzer

Anneler babalar sevinir niye
Bugün yarın
Hepsi seslidir çünkü
Bütün çocukların

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

HARFLERİN CANI SIKILINCA

A, alıp başını gitmiş,

Taa alfabenin sonuna.

B. durur mu, doğru öte sayfaya.

C, cezalı mıyım, diyerek atlamış karşıya.

D, denize gidiyorum, demiş,

Kumlarla kucaklaşmaya.

E, F, G de ardından,

Binmişler bir kayığa.

Bulmak mı istiyorsunuz onları?

Hadi, çevirin sayfaları.

Çiğdem SEZER

ALFABEM GÜL KOKULU

Alfabemim sayfalarına
Gül yaprakları koymuş annem
Ben okudukça
Gül kokulu sular geçiyor
İçimden.

Alfabemin sayfalarına
Karanfiller bırakmış ninem
Ben okudukça
Karanfil kokulu sularda
Yıkıyor düşüncem.

Alfabemin sayfalarına
Sevgisini düşürmüş dedem
Ben okudukça
Güller ve karanfiller
Daha çok büyüyor
Sevincinden.

Gökhan AKÇİÇEK

UYKUNUN ALFABESİ: Aa

Çocuk harflerde uyur
yaslar başını A'nın göğsüne
annesini bulur

Çocuktur uykusu büyük
A'nın ortasına bir salıncak
gecenin yüzünde gülücük

Ne güzeldir küçük a
gibi kıvrılıp uyumak
alfabenin ilk uykusu olmak

Haydar ERGÜLEN

OKUMAZSAM

Kitap okumazsam
Kuşlar susar
Renkler solar
Dil de düşünce de kaçar

OKURSAM

Ne zaman kitap okusam
Irmaklar akar içimden
Dost eller uzanır sayfaların içinden

KİTAP

Kitap bir ayna
Seni gösterir sana
Yaşamı fısıldar kulağına

Mavisel YENER

BİZ OKURUZ

Biz okuruz
Biliyoruz
Okumak, görmek demek
Tanımak insanları
Doğayı sevmek demek

Biz okuruz
Biliyoruz
Okumak yücelmek demek
Yürüyüp adım adım
Doğruyu bulmak demek

Biz okuruz
Biliyoruz
Okumak sevmek demek
En zor olanı başarmak
Kendini bilmek demek

Ayla ÇINAROĞLU

BİZİM EV

Bizim ev kalabalık
Hadi sayalım: annem, babam, ben
Bir de kitaplar

Masamızda eksilmez coşku
Hadi sevinelim: annem, babam, ben
Bir de defterler

Aramızda yeni şeyler
Hadi çoğalalım: annem, babam, ben
Bir de kelimeler

Uykularımız da komşu
Hadi uzanalım: annem, babam, ben
Bir de boyalar

Mehmet ATİLLÂ

BEBEK

Evimize nerden geldi bu bebek
Küçücük burnu, ağzı, elleri
Kıpkırmızı yanakları var.
Ağlayıp duruyor sabahlara kadar.
Daha bilmiyor konuşmasını,
Korkuyor çıkmaya kundaktan.
Durmadan ninni istiyor canı.
Uykusunda gülüyor bazen

Artık benim de bir kardeşim var
Ne iyi insanın bir kardeşi olmak...
Yarın oda benim gibi güler yüzlü
Kocaman bir çocuk olacak...
O zaman bütün defterlerimi, kitaplarımı
“Hepsi senin olsun” diye ona vereceğim.
Sonra bir sabah elinden tutup
Okula götüreceğim...

Şükrü Enis REGÜ

BEBEK

Ben bir bebek seviyorum
Gözleri açık duruyor daima.
Kalbi işlemiyor,
İşitmiyor söylediklerimi

Ellerini avuçlarıma alıyorum
Saçlarını okşuyorum
Sonra üzme, canını sıkmak
Ve ağlatmak istiyorum

Ben fena bir söz söyleyemem ki
Ona kızsam
Bırakıp gitsem odasında
Bilir tekrar geleceğimi.

Okumayı yazmayı yeni öğrendi
Macera kitaplarına bayılıyor
Konuşması, yüzü öyle güzel ki
Ne yapsa hoşuma gidiyor.

Necati CUMALI

KEYİF

Sabah keyfi
incir reçeli
kızarmış ekmek
tereyağ
anne sevgisi

Akşam keyfi
derslerin bitişı
bilgisayar
kitap okuma
babanın eve gelişı

Refik DURBAŞ

BÜYÜKLER VE ÇOCUK KİTAPLARI

Haftasonları
Kitabevine gidiyorum
Çocuk kitaplarının
Satıldığı rafın önünde
Kocaman amcalar
Çocuklarına kitap alıyorlar

Peki ama söyler misiniz
Neden gizli gizli
Köşelerine çekilip
Gazeteleri arasında
Çocuk kitaplarını okuyorlar.

Yalvaç URAL

HAK

Hak nedir anne?
Yok mu benim de hakkım
bisikletimle gezmeye,
arkadaşlarımla
sokaklarda top oynamaya,
sevdiğim kitapları okumaya,
kırlarda çiçek toplamaya?

Hak nedir anne?
Yok mu benim hakkım
çocukluğumu yaşamaya?

Bilgin ADALI

KÜÇÜK BOYACI

Beni kitaplara götürün,
Gün görmüş kitaplara...
Işığımın notalarını bulayım orda.
Olmazı çimlendiren sevgi
Giriversin koluma.

- *Boyayım Abi!*

Beni bahçelere götürün,
Kırlara, ormanlara, güleç parklara...
Zıp zıp sevinçlere
Koşturan meraklara...

- *Parlatayım Amca!*

Beni okullara götürün,
Cıvıl cıvıl sınıflara
Günlerin ipini dolaya dolaya
Tokat izlerinden uzakta,
Bir öğretmenim olsun tutsun elimi.

- *Bakarkör geçmeyin e mi?*

Ahmet GÜNBAŞ

KARANLIKTA KALMAK

Lütfen ışıkları yakmayın,
Kaldırın başımızı gökyüzüne,
Benim yıldızım bu kıyıdaki.
Hani silik,
Maviye karışmış hani,
Ben doğduğumda düşmüş geceye,
Ebem söyledi.

Benim yıldızım zayıf amca,
Benim yıldızım güçsüz.
Ama düşlerim ışıl ışıl ,
Bakın gözlerime görürsünüz.

İlk düşüm okul benim,
Sonra bütün kitapları okumak.
Bir yol arıyorum bulamıyorum,
Yıldızım gibi okul, uzak.

Lütfen ışıkları yakmayın,
Bir dakika beni düşünün.
Ak umutlarımı karartmayın,
Okumak bana hak.

Sennur SEZER

KİTAPLARIMIZ

Kitaplarımız bir öğretmen
Başka bir öğretmen
Konuşmalarını işitmiyoruz biraz bile
Konuşmalarını
Gözlerimizle dinliyoruz

Ne güzel
Kitaplarımız bizim
Okullar kapanınca
Geceleri
Susunca bütün öğretmenleri bütün okulların
Sorduklarımızı anlatırlar bize
Sormadıklarımızı bile anlatırlar

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

KİTAP

Kimselerin ayak basmadığı
Bir ada, bir ülke;
Ordadır gizli hazine..

Bir yolculuksun sen arkadaşım
Sendedir bilgi, cesaret, akıl...
Açıl kitabım, açıl!..

Aziz SİVASLIOĞLU

KİTABI SEVİNCE

Kitaplarım olunca
Her engeli aşıyordum,
Onun için arabayla
Hep yanımda taşıyordum.
Öğretmenim dedi ki:
-Kitabı sevmek iyi de
Sen bırak bu telaşı;
Ondaki bilgileri
Öğren, aklında taşı!

Bestami YAZGAN

EN SADIK DOST

Doğum günümde kitap
Getirmiş hep arkadaşlar.
İçleri dolu dolu,
Her biri tuğla kadar.

Neler yok ki içlerinde?
Kutuplardan ekvatora,
Einstein'dan Edison'a,
Karıncadan dinozora...

Kara delikler, yıldızlar,
Son teknolojik buluşlar,
Kısaca koca dünyayı,
Tüm bir tarihi koymuşlar.

İçindekiler değil de
İşime yarayan asıl,
Kendisiydi kitapların,
Anlatayım mı nasıl?

Hepsini dikkatle yığıp,
Dayanıklı bir duvar ördüm.
Basıp üstüne çıkınca,
Aradığım her şeyi gördüm.

Gardırobun üstünde yatan,
Kuzu gibi telefonu.
Annem ders çalış deyip,
Saklamıştı bir gün onu.

Şimdi yeniden elimde,
Diğer elimde de bir tost,
Yani haklıymış büyükler,
Kitaplar en sadık dost.

Nazmi AĞIL

KARA KİTAP

İçi yıldızla dolu
Kara kitaptır gece...
Onu dudaklar değil,
Gözler okur sadece.

Okuyucusu çoktur
Bu kitabın göklerde.
Kara kitabın acep
Yazarı kimdir? nerde?

Karanlığa yazılmış
Yıldız yıldız sözcükler;
Anlamı çözmek için
Takmış gece-gözlükler!

Kim bilir neler vardır
Kara kitap içinde?..
Yıldız olmak isterdim
Bu kitabın içinde...

Hasan AKAY

ELİF'İN KİTABI

Elif, boynunu bükerek
Köstebek Kuki'yi
Vermek istemedi birden
Mini mini sesiyle
Nazlanarak söyledi:
Köstebek Kuki olmadan
Uyuyamam ki...

Teyzesi öptü
Gül kadife yanağından
Köstebek Kuki
Bu gece benimle kalsa
Yarın sana getirsem?

Elif başını salladı
Kuki ile vedalaştı
Aradan zaman geçti
Elif büyüdü
Büyüdü Elif

Ayşegül SÖZEN DAĞ

KİTAP SEVGİSİ

Dün öğle uykusunda
Korkunç bir düş gördüm ben
Kirasını güçlkle
Ödediğimiz evimiz
Yanıyor, yanıyordu

Evimize taksitle
Aldığımız eşyaları
Korkunç alevler sardı
Ama babam yangından
Kitaplarını kurtardı

Abdülkadir BUDAK

KİTAP

Eski bir dosttur
Kitap,
Harflerden yaratılma.
Okudukça çocuklar,
Kanatlanıp uçarlar
Sayfalar arasında.
Dolaşırlar dünyayı,
Her yeri görür
Tanırlar bir anlamda.
Üzülürler sevinirler,
Katılırlar
Başka başka hayatların akışına.

Kitap bitince
Dönünce gene
Okumaya başladıkları yere,
Daha sağlam basar
Çocukların ayakları yeryüzüne.
Daha çok güvenirler
Kitaba
Ve kendilerine.

Melisa GÜRPINAR

KİTAPLARIM

-Mustafa Ruhi Şirin'e-

Bir gün uyuyakalmışım
Kitaplarımın üzerinde
Yarışa girmişler kitaplarım
Beni rahat ettirme yarışına.

Yeşil kitap
Mavi kitap
Kırmızı kitap
Mor kitap
Seviyorum hepinizi
Annemi sevdiğim gibi seviyorum
Saygım var size,
Babama duyduğum kadar.

Üstelik
Garantiye aldınız
Çantamdaki en güzel yeri.

İsmail KARAKURT

KİTAPLAR

Küçük kitaplığında
Neler var bilsen neler
Ülkeler coğrafyası
Tarihten hazineler

Yeryüzünde her büyük
İnsanın dostu bunlar
Okumaya başlayan
Bilgiyle dolup, anlar

“En yakın arkadaşın
Kitaptır” diyor babam
Gitmezmiş asla boşa
Bu yolda hiçbir çabam...

Ahmet EFE

KİTAP

Aç oku sarıl bana
Beni ezber et
Gerekirse benimle yat
Beraber gideceğimiz yollar
Pırıl pırıl aydınlık

Al beni
Kitaplıkta üzerine toz kondurma
Bir daha bir daha sayfaları arala
Sokakla değil benle oyalan

Beni sev
Sev ki sana cömert olayım
Üşütme beni avuçların arasına al
Sen benim dostum olduğça
Yarınlar şimdiden dost kesilir sana
Koş sarıl bana
Haydi koş

Zeynel BEKSAÇ

KİTAPLARIM OLMASA

Kitaplarım olmasa,
Nasıl yapabilirim
Verilen bir ödevi?

Öğrenebilir miydim
Keloğlan'la savaşı
O yedi başlı deviyi?

Kitaplarım olmasa,
Tez sönerdi içimde
Araştırma alevi.

Kim öğretirdi bana
Hayatta hangi şeyler
Güzel, doğru ve iyi?

Kitaplarım olmasa,
Nasıl öğrenecektim
Yurdumuzu sevmeyi?

Hasan Lâtif SARIYÜCE

DİYALOG (!)

“ ... ”

“Büyük şehir yaşantısı...
Bildığınız gibi; iş güç, koşturmaca...”

“ ... ”

“Boş vakitlerimde kitap okurum.”

“ ... ”

“Hiç boş vaktim yok ki!”

“ ... ”

“Kitaplar da çok pahalı...”

“ ... ”

“Bin dereden su getirmek mi?
Hayır, öyle bir kitap duymadım.
Bir boş vaktimde araştırayım.”

“ ... ”

“Araştıramadım.
Hiç boş vaktim olmadı ki...”

Adil İZCİ

DAHA UZAKLARA GÖTÜREN

Hangisi
Daha uzaklara
Götürür bizi?
Araba mı
Uçak mı
Gemi mi
Tren mi
Kitap mı?

Araba uçak
Gemi ya da tren
İnsanı
Götürebilir
Uzaklara

Asıl kitaptır
Sözcük sözcük
Cümle cümle
Daha uzaklara götüren

Mustafa Ruhi ŞİRİN

KÜTÜPHANEDEKİ KİTAPLAR

Kütüphanedeki kitaplar
Sanmayın seyretmek dokunmak için
Onlar sayfa sayfa, satır satır
Okunmak için.

Her sayfada bir dünya
Bizleri bekliyor
Kitaplar dört gözle, her gün
Okuyan gözleri bekliyor.

Bizim kütüphanedeki kitaplar
Ağlıyor bazen, duyuyor musunuz?
Unutuldukları için elbette.
Bu bilgi çağında
Kitaplara karşı bu tutum niye?

Kitaplarda yüzyılların
Tecrübesi var.
Her birinde geleceğin
Rüyası, sesi var.

Diyor ki kütüphanedeki kitaplar:
– Bizimle kūs olanın
Karanlıktır dünyası.
Bize bir şey olmaz aslında
Bizi okumayanlar sonra üzülür.

Bizde bilgi,
Bizde gönül,
Bizde sevgi var.
İnsanlığın kalbi
Sayfalarımızda atar.
Siz de bizi sevseydiniz
Ne olurdu
Bizim sizi sevdiğimiz kadar.

O zaman
Biz daha mutlu olurduk
Siz daha güçlü ve güzel.
Henüz kesilmedi umudumuz
Bizden bir satır okumak
Bin yıl uykuya bedel.

Boş geçen vaktinize
Sizden çok acıyoruz
Annenizin kolları gibi
Koşun gelin diye, size
Sayfalarımızı açıyoruz.

Hasan DEMİR

GÖKYÜZÜNDE BİR KÜTÜPHANE VAR

gökyüzünde bir kütüphane var
okunmayı bekliyor
galaksiler
yıldızlar

birer boyama kitabı
göge serilmiş bulutlar
onları boyamak için
gökkuşağının renkleri var

göğün harfleridir
yağmur damlaları
tane tane yağan kar

daha iyi görülsün diye
uzayın sayfaları
şimşekler yardıma koşar
sayfaları çevirir rüzgâr

bin yıllardır şiir yazar
düşlerin deniz feneri ay
güneşin romanlarında
gezegenlerdeki
baş döndüren aşklar var

uzay ajanları
salkım saçak uydular
davetsiz konukları göğün
çözmek için kütüphanenin dilini
insanlar duyularını
uzaya fırlatmışlar

gökadaldaki
milyarlarca yıldız korosundan
mırıl mırıl bir şarkı
yayıyor evrene:

*çocuklar çocuklar
farklı gezegenlerde
birbirlerine
milyonlarca ışık yılı uzaklar*

*aynı anda okuyorlar bizi
aynı merak ve heyecanla
barış için barış için
çarptıkça yürekleri
aynı mahalleden değil ama
aynı evrenden arkadaşlar*

gökyüzünde bir kütüphane var
okunmayı bekliyor
samanyolları
kuyruklu yıldızlar

Cahit ÖKMEN

KİTAP OKUMA SAATİ

Sabahla birlik uçtukça rüyaya kuşlar,
Çağırır beni uzun bir yolculuğa
Mürekkep kokusu ve kahramanlar.

Bir zürafa boynu kadar uzun, bir kuş gagası kadar kısa
Geçer zaman, hatırlamam acıksam bile.

Bir yanda Alâeddin'in sihirli lâmbası,
Bir yanda uçurtmaları kovalayan kedi...

Çevirir dururum çocukluğumun defterini;
Ansızın bir kuş konar pencereme.

Masal bölünür ve mutfaktan annemin sesi...

Betül TARIMAN

BİLGİYE DÖNÜŞMEK İSTEMİYORUM

Herkes bilgiyi çok seviyor
Her yerde bilginin iyiliğinden söz ediyor
Bilgi olmazsa olmaz deniliyor
Sürekli yüceltilen bilgi
Bir süre sonra bilim denilen disiplinle kurumlaşarak
Karşı konulamaz bir canavar haline geliyor
Sonra
Hayatın her alanında insanı denetlemeye ve
yargılamaya başlıyor.
Bilgi ayrı şey
Canavar ayrı şey
Ne adına, ne şekilde olursa olsun canavarlaşmayı ve
canavarları onaylamıyorum.
İptal mührümü getirin hemen basayım.
Bilgilerle yüklü bir canavar olmaksızın
Bilgilerle yüklü olmayan bir insan olmayı seçiyorum.
İnsanlar binlerce yıldır bilginin peşindeler
Ve artık korkunç bir bilgi ağına sahipler
Ama bilgi zihinde, kitapta ya da bilgisayarda durduğu
gibi durmuyor

Bilgi, dünya gündemine savaşlar, bombalar, sömürge
ölkeler olarak giriyor.
İnsanlar bilginin kuşatması altındalar ama mutsuzlar.
Bilgiye dönüştürölmeyen ne az şey kaldı
Ayın gülümsemesi
Denizin şarkısı
Ve aşk
Bilgiye dönüştürölemeyen şeyleri seviyorum.

Mevlâna İDRİS

DÖNÜŞ

Bak ne güzel
gene her şey yerli yerinde
hiç değişmemiş.

İşte körebe oynadığım çınar
kuzu koşturduğum meydanlık
başımı yarıdığım taş
işte şekerçi dükkânı, sinema
bak ne güzel!

İşte öpülesi doğup büyüdüğüm sokak
sokağa bakan odam
odama karşı okulum
ben biraz büyümüşüm
elimde kitaplarım
içimde anılarım
yanımda dostlarım
bak ne güzel!

Necati ZEKERİYA

